

Ruben Willaert
restauratie & archeologie
decoratie

GEEFT HET VERLEDEN EEN TOEKOMST

Surmont de Volsberghestraat (Ieper, West-Vlaanderen)

Projectcode: 2018I175
September 2018

ARCHEOLOGIENOTA
BUREAUONDERZOEK (FASE 0)
DEEL 2: PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

Colofon

Ruben Willaert bvba
Ten Briele 14 bus 15
8200 Sint-Michiels-Brugge

Auteurs: Janiek De Gryse, Marie Lefere, Clara Thys, Wouter Van Goidsenhoven, Aaron Willaert

Het eventuele nummer van het wettelijk depot of het buitenlandse equivalent hiervan: /

De naam en het erkenningsnummer van de erkende archeoloog:

Janiek De Gryse, OE/ERK/Archeoloog/2015/00043

© Ruben Willaert bvba, Sint-Michiels-Brugge, 2018

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Ruben Willaert bvba.

Ruben Willaert bvba aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUDSTAFEL

1	Programma van maatregelen.....	6
1.1	Administratieve gegevens	6
1.2	Synthese	8
1.3	Gemotiveerd advies en programma van maatregelen.....	9
1.3.1	Gemotiveerd advies over het al dan niet moeten nemen van maatregelen.....	9
1.3.2	Programma van maatregelen: gemotiveerd advies en programma van maatregelen	10
1.3.2.1	Impactbepaling.....	10
1.3.2.2	Gemotiveerd advies	10
1.3.2.3	Programma van maatregelen.....	13
1.3.2.4	Uitvoeringstermijn, competenties en raming van de kosten	16
1.3.2.5	Vondsten	17
2	Bibliografie.....	18

FIGURENLIJST

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart met aanduiding van de kadastrumnummers (Bron: Geopunt).....	7
Figuur 2: Projectgebied weergegeven op de topografische kaart van België (Bron: Geopunt).	7
Figuur 3: Onderzoeksgebied weergegeven op de GRB-basiskaart (Bron: Geopunt).	14
Figuur 4: Projectgebied en voorstel van proefsleuven weergegeven op de GRB-basiskaart (Bron: Geopunt).....	15

TABELLENLIJST

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek. 6

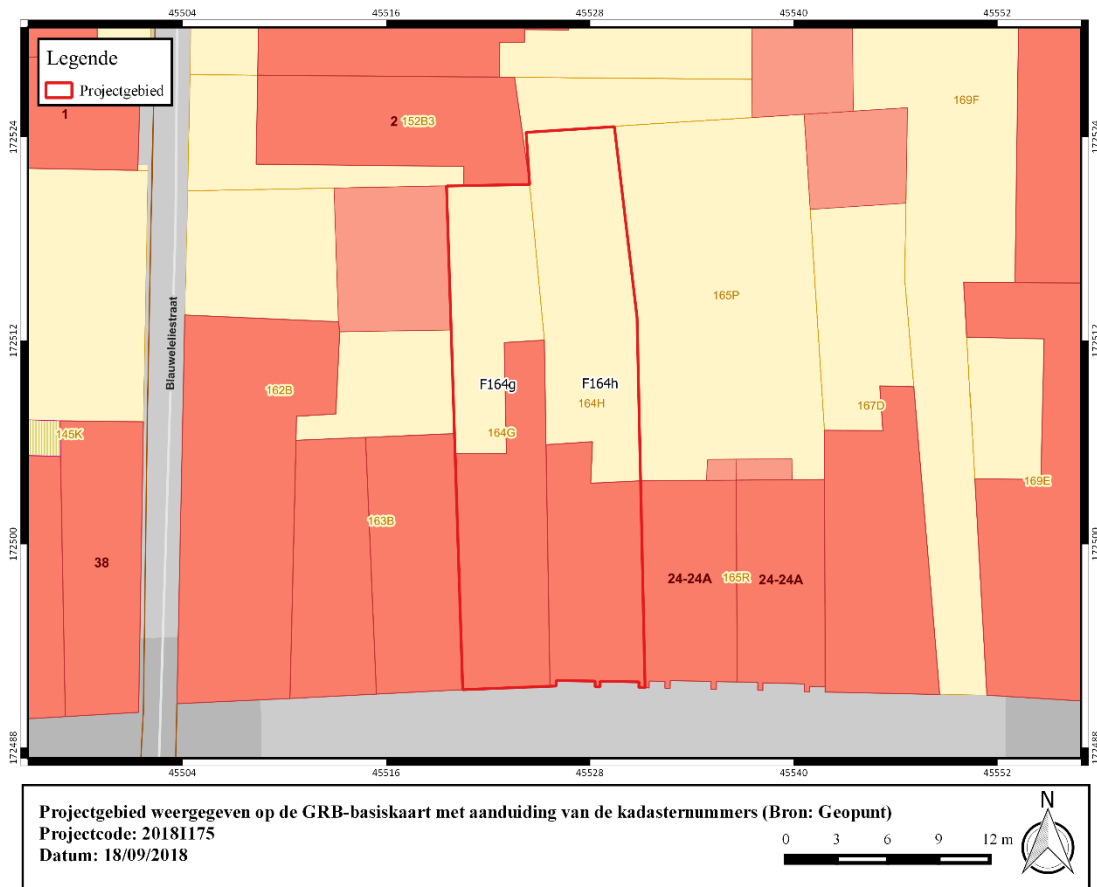
1 Programma van maatregelen

1.1 Administratieve gegevens

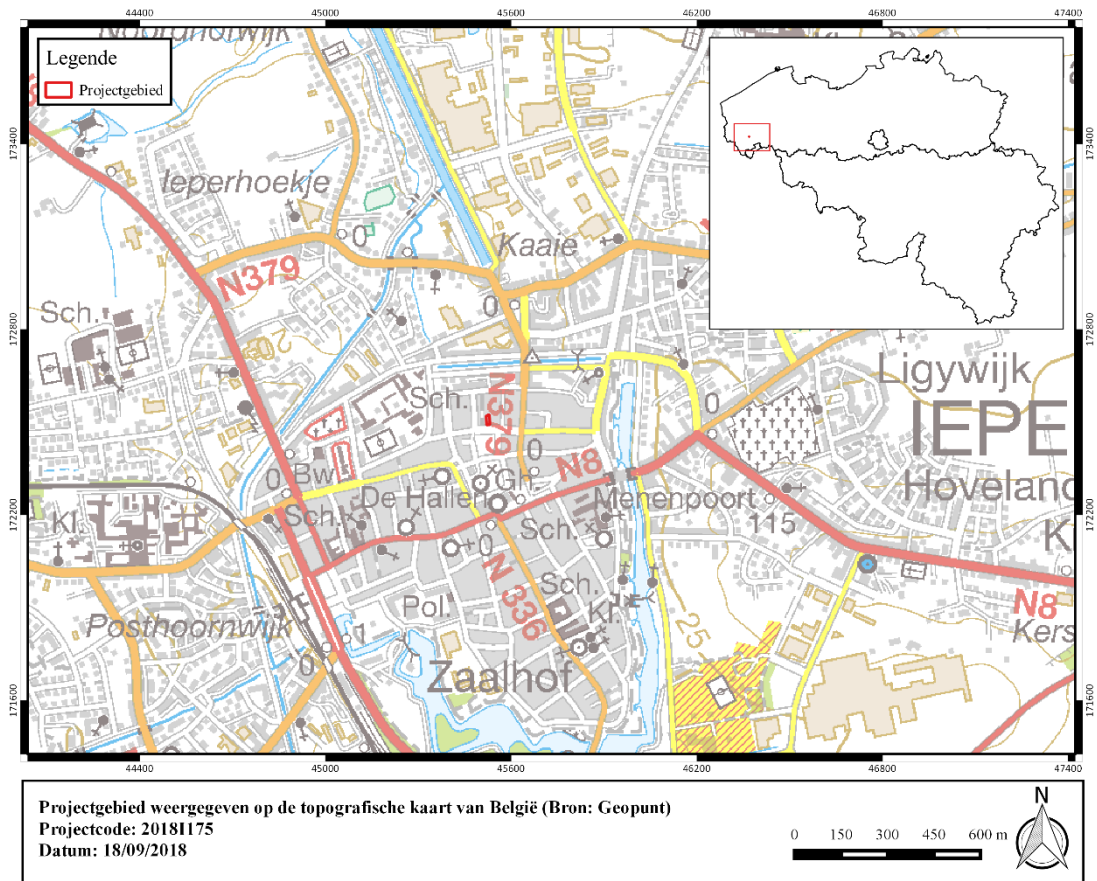
Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.

a) De naam en het adres of maatschappelijke zetel van de initiatiefnemer	Architectenbureau Johan Debrabander Condédreef(Kor) 97 3.2 8500 Kortrijk	
b) Het erkenningsnummer van de erkende archeoloog	OE/ERK/Archeoloog/2015/00043	
c) De naam en het adres of maatschappelijke zetel van de erkende archeoloog	Janiek De Gryse Ten Briele 14 bus 15 8200 Sint-Michiels-Brugge	
d) De locatie van het vooronderzoek met vermelding van:	Provincie	West-Vlaanderen
	Gemeente	Ieper
	Deelgemeente	/
	Postcode	8900
	Adres	Surmont de Volsberghestraat 26- 28 8900 Ieper
	Toponiem	Surmont de Volsberghestraat
	Bounding box (Lambertcoördinaten)	$X_{min} = 45494$ $Y_{min} = 172487$ $X_{max} = 45556$ $Y_{max} = 172530$
e) Het kadasterperceel met vermelding van gemeente, afdeling, sectie, perceelsnummer of -nummers en kaartje	Ieper, Afdeling 1, Sectie F, nr's: 164g, 164h Figuur 1	

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart met aanduiding van de kadastrumnummers (Bron: Geopunt).

Figuur 2: Projectgebied weergegeven op de topografische kaart van België (Bron: Geopunt).

1.2 Synthese

Aanleiding van het bureauonderzoek met betrekking tot het projectgebied Ieper Surmont de Volsberghestraat vormt de geplande realisatie van een appartementsgebouw met een footprint van 160 m². Dit gebouw wordt opgericht door middel van paalfunderingen (ca. 30) tot een diepte van 10 m onder het maaiveld. Verder wordt er ten noorden van het appartementsgebouw een parkeerplaats (135 m²) voorzien, hiervoor wordt een bodemingreep voorzien van 50 cm onder het maaiveld. Ook wordt hier nog een fietsenberging (15 m²) en een groenzone (28 m²) voorzien. Deze werkzaamheden kunnen een bedreiging vormen voor het eventueel bewaarde ondergrondse erfgoed.

Naar aanleiding van de geplande stedenbouwkundige aanvraag binnen het projectgebied dat een grootte heeft van 336 m² waarbij de totale ingreep in de bodem meer dan 100 m² beslaat, werd een archeologienota opgemaakt. Op basis van dit bureauonderzoek werd nagegaan of een verder archeologisch traject met ingreep in de bodem noodzakelijk is en of er een (gedeeltelijke) vrijgave mogelijk is.

Op basis van het bodemkundige/landschappelijke onderzoek kan vastgesteld worden dat het projectgebied zich binnen een verstedelijkte context bevindt, er is mogelijk geen origineel bodemprofiel meer bewaard. Het plangebied is momenteel voor een deel bebouwd, deze bebouwing is echter niet onderkelderd.

De Centraal Archeologische inventaris toont in de onmiddellijke omgeving van het plangebied enkele relictten aan. In de buurt van het plangebied werden 4 opgravingen uitgevoerd waarbij resten werden aangetroffen uit de periode van de volle tot late middeleeuwen. Er werden onder meer resten teruggevonden van een kerk uit de volle middeleeuwen, een sluisconstructie, een onderdeel van de stadsgracht en verschillende woonniveaus uit de late middeleeuwen. Ook werden nog een aantal zaken uit de Nieuwe Tijd teruggevonden, het gaat hierbij dan om een deel van de Vaubanversterking en verschillende resten die kunnen geassocieerd worden met de post-middeleeuwse stadsversterking.

Uit bovenstaand bureauonderzoek kan de aan- of afwezigheid van een archeologische site niet aangetoond worden. In functie hiervan is extra onderzoek, in de vorm van een vervolgonderzoek aangewezen. Het plangebied bevindt zich op basis van de historische informatie binnen de stadskern, toch zeker vanaf het 2^e kwart van de 13^e eeuw, maar mogelijk al vroeger, waardoor het historische belang van het projectgebied al onmiddellijk wordt aangetoond.

Het terrein is momenteel bebouwd, maar de aanwezige bebouwing is niet onderkelderd. De gestelde onderzoeksvragen kunnen na het uitvoeren van dit bureauonderzoek nog niet beantwoord worden. Hiertoe is verder onderzoek noodzakelijk, dit in de vorm van een vervolgonderzoek bestaande uit een werfbegeleiding gevolgd door de aanleg van 3 proefputten. Bij de afbraak van de funderingen van de bebouwing wordt een werfbegeleiding voorzien. De gebouwen kunnen gesloopt worden tot op het maaiveld.

1.3 Gemotiveerd advies en programma van maatregelen

1.3.1 Gemotiveerd advies over het al dan niet moeten nemen van maatregelen

In deze sectie volgt een gemotiveerd advies over het al dan niet moeten nemen van maatregelen. Het gemotiveerd advies is gebaseerd op het verslag van resultaten van het vooronderzoek. De vaststellingen over de aan- of afwezigheid van archeologische sites en hun aard worden geconfronteerd met de door de initiatiefnemer voorgenomen bodemingrepen. Op basis van deze confrontatie motiveert het advies of er maatregelen nodig zijn, welke deze zijn en wat hun uitvoeringswijze is. Na dit gemotiveerd advies volgt het concrete programma van maatregelen voor het projectgebied gelegen aan de Surmont de Volsberghestraat te Ieper

1° de volledigheid van het uitgevoerde vooronderzoek:

Alle nuttige en noodzakelijke onderzoeken werden uitgevoerd.

2° de aanwezigheid van een archeologische site:

Op basis van het uitgevoerde bureauonderzoek kan de aanwezigheid van een archeologische site niet met zekerheid aangetoond worden. Er kan evenwel gesteld worden dat het archeologisch potentieel van het projectgebied erg groot is (zie '1.3.3.2. in het verslag van resultaten).

- Op basis van verschillende historische kaarten is er met zekerheid bebouwing aanwezig op het terrein vanaf 1383 (kaart van Guillaume du Thielt), deze bebouwing blijft zichtbaar tot vandaag, al zal deze verschillende wijzingen en veranderingen doorgemaakt hebben. De huidige bebouwing is niet onderkelderd.
- De nabijheid van een begijnhof met bijbehorende kapel. Op sommige van de oudere kaarten bevindt deze kapel (van het Sint-Christinabegijnhof) zich binnen het onderzoeksgebied, op de jongere kaarten echter niet. Op de jongere kaarten zijn 2 huizenrijen zichtbaar waartussen de toegang naar de kapel zich bevindt. Het projectgebied kan mogelijk wel restanten bevatten van het begijnhof, het bureauonderzoek kon dit noch bevestigen noch ontcrachten.
- Op het oudste kaartmateriaal is te zien dat het projectgebied zich zou bevonden hebben aan de 'Scevelgracht' en dit mogelijks al vanaf de 11^e eeuw. Het is bijgevolg niet ondenkbaar dat deze gracht zich ook voor een deel in het projectgebied bevindt.
- Opgravingen in de buurt wijzen op middeleeuwse en post-middeleeuwse resten. Het feit dat het projectgebied zich vermoedelijk vanaf het 2^e kwart van de 13^e eeuw (en mogelijk al vroeger) binnen de stadsomwalling bevond, doet de kans op middeleeuwse resten alleen maar toenemen.

3° de waardering van de archeologische site

Archeologisch onderzoek op deze site kan potentieel leiden tot belangrijke kenniswinst, met name over de stad Ieper, haar bewoning en ontwikkeling in de middeleeuwen, mogelijk teruggaand tot in de 11^e eeuw. De locatie van het plangebied vlakbij een oude gracht en vlakbij een kapel kan interessant zijn om meer informatie te verkrijgen over de bewoning in dit stadsdeel.

De aard van de geplande werken aan de Surmont de Volsberghestraat te Ieper biedt een unieke kans om de eventueel bewaarde bodemopbouw van dit stadsdeel van Ieper te onderzoeken en de reeds beschikbare informatie aan te vullen.

Eventueel aanwezige archeologische resten dienen niet *in situ* bewaard te worden, maar moeten wel geregistreerd worden. Deze registratie kan gebeuren tijdens het vooropgestelde onderzoek, dat beschreven wordt in het hierop volgende programma van maatregelen.

4° impactbepaling:

Het bodemarchief dient eerst geïnventariseerd te worden, voor de impact van de werken op eventueel aanwezig erfgoed kan bepaald worden.

Momenteel kan slechts gesteld worden dat, indien zich archeologische resten ter hoogte van het plangebied bevinden, deze bedreigd zullen worden door de geplande werken, dit voor het volledige projectgebied, aangezien de mogelijks aanwezige resten zich mogelijk vlak onder het huidige oppervlak kunnen bevinden.

5° de bepaling van de maatregelen:

Zie programma van maatregelen.

1.3.2 Programma van maatregelen: gemotiveerd advies en programma van maatregelen

1.3.2.1 Impactbepaling

Van het totale projectgebied is een deel bebouwd (116 m²). Deze bebouwing situeert zich vooral in het zuidelijk deel van het projectgebied, langsheen de Surmont de Volsberghestraat. Het gaat om huizen die aan de noordelijke zijde voorzien zijn van tuinen. De huizen zouden niet onderkelderd zijn. De initiatiefnemer plant de bouw van appartementen met een grondoppervlakte van 160 m², parkeerplaats (135 m²), ook worden nog een fietsenstalling (15m²) en een groenzone (28 m²) aangelegd. De aanleg van de appartementen gaat gepaard met het plaatsen van ca. 30 paalfunderingen tot 10 m diep, de uitgraving voor de parking en fietsenstalling en groenzone gaat gepaard met een verstoring van 50 cm onder het maaiveld. Vandaar dat wordt geopteerd voor een vervolgonderzoek in de vorm van een werfbegeleiding gevolgd door een prospectie met ingreep in de bodem bestaande uit de aanleg van 3 proefputten. De proefputten liggen verspreid over het terrein en hebben als doel om enerzijds de aan- of afwezigheid van de ‘Scevelgracht’ te kunnen vaststellen en anderzijds de bedoeling om de eventuele resten van bebouwing van zowel huizen als het begijnhof in kaart te brengen. De putten liggen verspreid over het terrein om de mate van eventuele bebouwing op het terrein te kunnen vaststellen. Momenteel is het plangebied bebouwd aan de Surmont de Volsberghestraat, deze bebouwing wordt voorafgaand aan het vervolgonderzoek afgebroken. De sloop mag enkel gebeuren tot op het maaiveld. Het is noodzakelijk dat de funderingen verwijderd worden onder begeleiding van een erkend archeoloog, in de vorm van een werfbegeleiding. Hierna kunnen de proefputten aangelegd worden.

Totale oppervlakte van het plangebied: 336 m²

Totale verstoringsoppervlakte: 336 m²

Totale oppervlakte van de huidige bebouwing: 116 m²

Totale oppervlakte van het voorstel van proefsleuven: 23 m²

1.3.2.2 Gemotiveerd advies

Rekening houdende met de criteria uit de Code Goede Praktijk (CGP), hoofdstuk 5.2, werd de noodzaak tot verder vooronderzoek afgewogen:

- Landschappelijk bodemonderzoek:

Cfr. CGP 7.3:

een landschappelijk booronderzoek kan altijd zinvol zijn indien een complexe landschappelijke situatie en bijgevolg een complexe verticale stratigrafie verwacht wordt. Ook als de verstoringshistoriek van het terrein niet duidelijk is, bijvoorbeeld indien blijkt uit het bureauonderzoek dat het terrein bebouwd geweest is maar geen plannen beschikbaar zijn of activiteiten plaats hebben gevonden waarvan niet duidelijk is in welke mate zij een ernstige impact hebben gehad op de ondergrond.

Op basis van het uitgevoerde bureauonderzoek is duidelijk dat het projectgebied zich situeert aan de Surmont de Volsberghestraat. Er bevindt zich tevens bebouwing aan deze straat, deze is echter niet onderkelderd. De bodemkaart toont aan dat er ter hoogte van het projectgebied vermoedelijk geen origineel bodemprofiel bewaard is.

In het geval van het projectgebied wordt evenwel geopteerd om voorafgaandelijk aan de prospectie (zie verder) geen landschappelijk bodemonderzoek uit te voeren.

- Geofysisch onderzoek

Cfr. CGP 7.4:

Geofysisch onderzoek heeft tot doel om antropogene fenomenen te onderscheiden van natuurlijk sediment of om een morfologische reconstructie van het natuurlijke landschap te maken, door contrasten in elektrische, elektromagnetische en magnetische kenmerken van de ondergrond te meten.

In het geval van het projectgebied is deze onderzoeksmethode niet van toepassing. Het is vrij moeilijk in te schatten of het terrein na de sloop van de bestaande bebouwing al dan niet ‘scanbaar’ zal zijn. Er dient immers rekening gehouden te worden met de vermoedelijke aanwezigheid van puinlagen met metaal-, baksteen- en/of betonresten, waardoor diepere muren en grachten ‘gemaskeerd’ kunnen worden. Rekening houdende met hierboven geformuleerde argumenten, wordt ervoor geopteerd om geen geofysisch onderzoek uit te voeren.

- Veldkartering

Cfr. CGP 7.5:

Veldkartering heeft tot doel om relevante archeologische indicatoren te zoeken door een visuele inspectie van een terrein.

In het geval van het projectgebied is deze onderzoeksmethode niet van toepassing.

- Verkenkend en waarderend archeologisch booronderzoek

Cfr. CGP 8.4 en 8.5:

Een verkennend archeologisch booronderzoek heeft als doel eventuele afgedekte vindplaatsen in kaart te brengen door middel van een extensief boorgrid. In geval van een positieve verkenning kan met behulp van een waarderend booronderzoek in een intensiever grid de artefactenconcentratie gelokaliseerd en afgebakend worden. Op basis van de resultaten van deze onderzoeken kan eventueel overgegaan worden tot de aanleg van proefputten of een opgraving in functie van een bewaarde, afgedekte site. Dit impliceert dat deze vindplaatsen zeer kwetsbaar zijn en dat ze moeten gezocht worden op locaties waar de bewaringskansen hoog zijn. Bijvoorbeeld waar geen of nauwelijks landbewerking heeft plaatsgevonden, in afgedekte depressies, rivierterrassen, onder plaggendekken etc.

In het geval van het projectgebied is deze onderzoeksmethode niet van toepassing.

- Proefsleuven en proefputten:

Cfr. CGP. 8.6:

Het doel van proefsleuven en proefputten is uitspraken te doen over de archeologische waarde van de totaliteit van een terrein door een beperkt maar statistisch representatief deel van dat terrein op te graven.

In het geval van het projectgebied kan de verwachting op basis van het uitgevoerde bureauonderzoek enkel getoetst worden d.m.v. een archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem. Dit onderzoek dient uitgevoerd te worden voor de volledige oppervlakte van het projectgebied. Aangezien de huidige bebouwing niet onderkelderd is en er zich mogelijk al vanaf de 14^e eeuw bebouwing voordeed op het terrein (of zelf vroeger) is het goed mogelijk dat nog verschillende bouwfases uit het verleden bewaard zijn gebleven. Deze kunnen zich vrij dicht onder het huidige oppervlak bevinden. Net daarom dienen de gebieden waar er parkeerplaatsen, fietsenstalling en groenzone komen ook te worden onderzocht. De huidige bebouwing mag voorafgaand aan dit onderzoek gesloopt worden tot op het maaiveld, echter het verwijderen van de funderingen dient te gebeuren onder begeleiding van een erkend archeoloog.

Na afweging van de hierboven vermelde onderzoeksmethodes, wordt geadviseerd om over te gaan tot een uitgesteld vooronderzoek met ingreep in de bodem. Het bureauonderzoek heeft geen argumenten opgeleverd, die een onderzoek met ingreep in de bodem overbodig maken.

De aanbeveling werd getoetst aan de 4 criteria opgenomen in de Code van Goede Praktijk artikel 5.3:

- mogelijk: De uitvoering van het vooronderzoek met ingreep in de bodem is mogelijk na de afbraak van de huidige bebouwing tot op het huidig straatniveau en het verwijderen van de funderingen van de bebouwing onder begeleiding van een erkend archeoloog.
- nuttig: Er zijn geen argumenten om aan te nemen dat het terrein dermate verstoord is dat een prospectie niet zinvol zou zijn. De proefsleuf met uitbridingen brengen het archeologisch potentieel van het projectgebied in kaart. Hierop kan een gedegen beslissing genomen worden in functie van een eventueel verder onderzoek.
- schadelijk: Gelet op de aard van de werken, is eventueel aanwezig archeologisch erfgoed bedreigd. Een prospectie is de enige manier om de mogelijk aanwezige relictten te inventariseren en te waarderen.
- noodzakelijk: Eventueel archeologische relictten zijn door de geplande werken bedreigd. *In situ* bewaring van deze sporen is, gezien de geplande werken, onmogelijk. Omwille van dit gegeven wordt een prospectie noodzakelijk geacht.

1.3.2.3 Programma van maatregelen

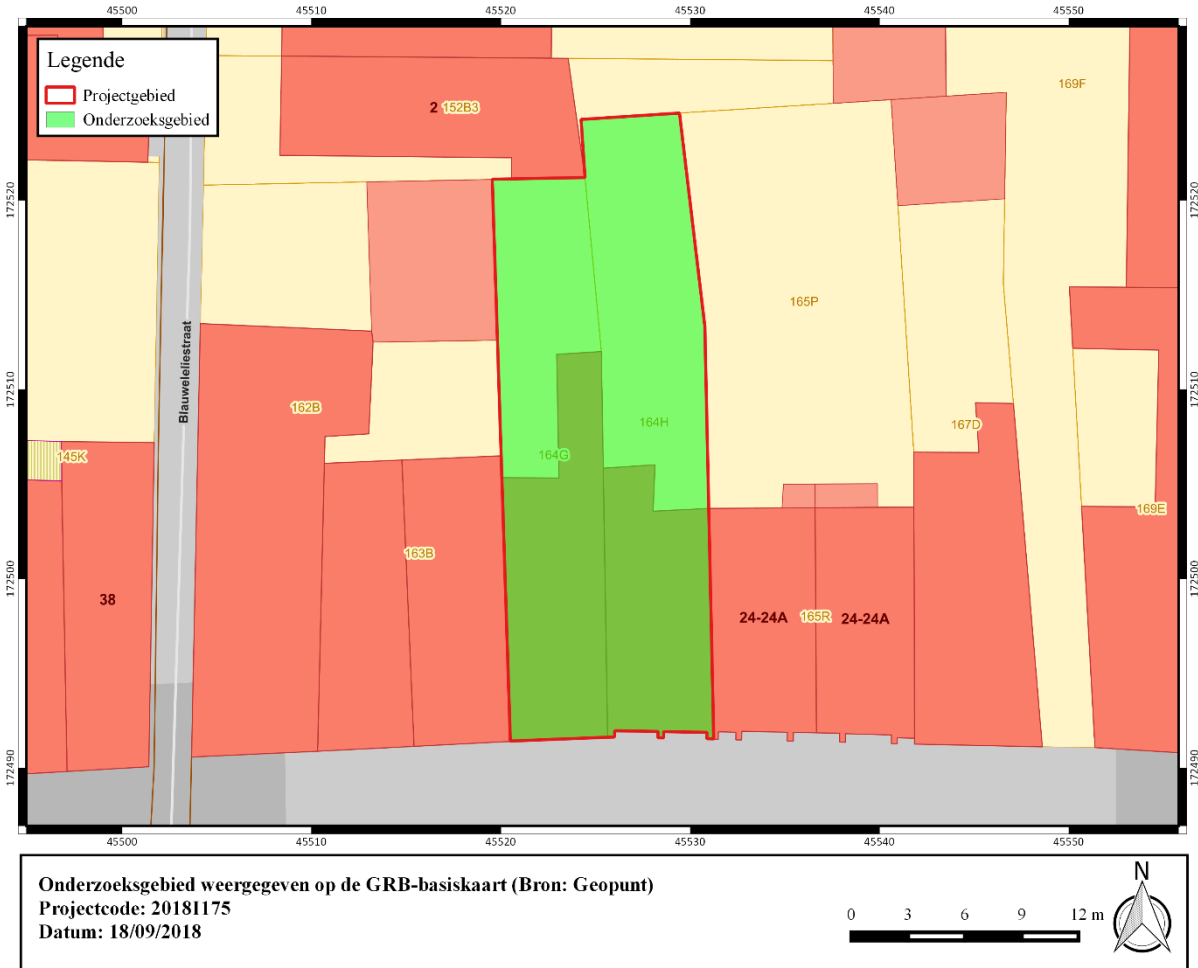
Het advies heeft betrekking op het volledige plangebied. Daarbij is het van belang dat de volgende onderzoeksvragen worden beantwoord:

- In welke mate is het terrein reeds verstoord?
- Zijn er sporen aanwezig? Indien ja, zijn die van natuurlijke of antropogene oorsprong?
- Wat is de aard, omvang, datering en conservatie van de aangetroffen archeologische resten?
- Hoe is de opbouw van de chronologie van de aanwezige archeologische resten?
- Kan er meer informatie verkregen omtrent de ‘Scevelgracht’, eventueel wanneer deze werd gedicht?
- Op ander kaartmateriaal wordt gewag gemaakt dat het plangebied zich zou bevinden langsheen een omwalling van de Sint-Martinusparochie (11-12^e eeuw). Kan er hier meer informatie over verkregen worden?
- Kan er meer informatie verkregen worden over de kapel en de rest van het Sint-Christinabegijnhof. Zijn er resten aangetroffen die deel uitmaken van dit begijnhof.
- Zijn er sporen aanwezig die in verband kunnen gebracht worden eventuele bewoning van dit deel van het oude Ieper? Welke zijn deze bewoningssporen en hoe kunnen deze gedateerd worden?
- Is er een duidelijk onderscheid te zien in de bewoning? Zijn er bijvoorbeeld tuinzones, zones voor artisanale activiteiten, ... zichtbaar? Zo ja, omschrijf? Wat zijn de relaties tussen de bebouwing en deze activiteiten?
- Hoe is de bewaringstoestand van de sporen? Levert het organische en anorganische vondstmateriaal nieuwe inzichten op over de site?
- Is er een fasering te herkennen in de bebouwing? Aan welke functie kan de bebouwing worden toegeschreven?
- Zijn er indicaties van funeraire contexten, omwille van de nabijheid van het begijnhof en kapel? Indien ja, zijn er verschillende graftypes te onderscheiden? Hoeveel niveaus zijn er te onderscheiden? Komen er oversnijdingen voor? Wat is het geschatte aantal individuen?
- Hoe kaderen de resultaten van dit onderzoek binnen de kennis van deze percelen?
- Waaruit bestaat de materiële cultuur? Past deze in de historische context van de locatie? Uit welke periode dateren de vondsten?
- Wijzen de aangetroffen vondsten op sociale differentiatie?
- Levert het organische en anorganische vondstmateriaal nieuwe inzichten op over de site?
- Hoe kaderen de resultaten van dit onderzoek binnen de kennis van 17^e eeuwse begijnhoven?
- Welke vraagstellingen dienen geformuleerd te worden voor het vervolgonderzoek?

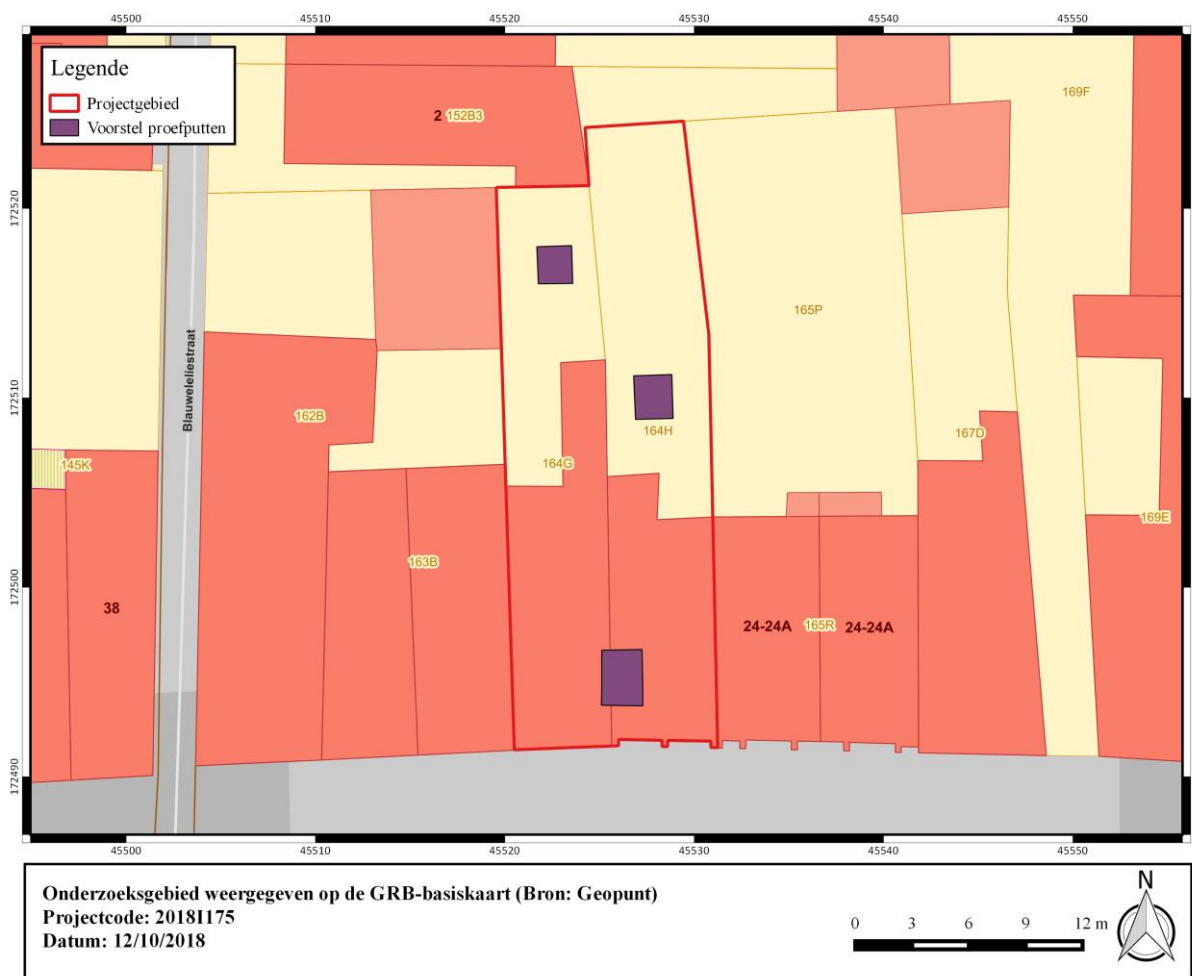
De prospectie kan pas van start gaan na de sloop van de huidige bebouwing. Voorafgaand aan de prospectie dienen de funderingen van de bestaande bebouwing verwijderd te worden, dit onder begeleiding van een erkend archeoloog in de vorm van een werkbegeleiding. Hierna kan het onderzoek met ingreep in de bodem starten. Hiervoor zullen 3 proefputten gegraven worden. Deze bevinden zich verspreid over het terrein. De locaties van de putten zijn van die aard om enerzijds de mogelijk gracht of omwalling in kaart te brengen, net zoals het in kaart brengen van eventuele bewoning of structuren gelinkt aan het begijnhof. Aangezien de huidige bebouwing niet onderkelderd is en de rest van het terrein ingericht is als tuinzone kunnen de archeologische resten zich vrij dicht onder het oppervlak bevinden, vandaar dat het volledige

projectgebied geadviseerd wordt voor vervolgonderzoek. In totaal wordt 23 m² geadviseerd voor de prospectie met ingreep in de bodem. De prospectie met ingreep in de bodem volgt na de werfbegeleiding waarbij de funderingen worden verwijderd onder begeleiding van een erkend archeoloog. Dit percentage (6%) is noodzakelijk om de geformuleerde onderzoeksvragen te beantwoorden en een goede inschatting te maken in functie van eventueel vervolgonderzoek.

Figuur 3: Onderzoeksgebied weergegeven op de GRB-basiskaart (Bron: Geopunt).

Figuur 4: Projectgebied en voorstel van proefsleuven weergegeven op de GRB-basiskaart (Bron: Geopunt).

De aanleg van de proefputten focust in de eerste plaats op de aanwezigheid van de conservatietoestand van de eventuele archeologische sporen in het plangebied. Bij de aanvang van het veldwerk worden de leidingplannen opgevraagd waarna de proefputten eventueel nog licht kunnen wijzigen van locatie. Dit alles zal gebeuren na de sloop van de huidige bebouwingen en na het verwijderen van de funderingen onder begeleiding van een erkend archeoloog.

De proefputten worden aangelegd door een graafmachine met een tandenloze graafbak, dit steeds onder toezicht van minstens de veldwerkleider. Indien meerdere vlakken moeten worden aangelegd, wordt het bovenliggende vlak steeds volledig afgewerkt vooraleer er verdiept wordt. Het aantal vlakken en aanlegdieptes wordt tijdens het veldwerk bepaald door de veldwerkleider. In elke proefput wordt getracht om lokaal machinale sonderingen te maken tot op de onverstoorde bodem. Slechts op deze manier kan informatie aangeleverd worden m.b.t. de stratigrafische opbouw van het plangebied en de niveau(s) waarop tijdens een eventueel vervolgonderzoek opgravingsvlakken aangelegd moeten worden. Bij een eventueel vervolgonderzoek kunnen de doorlooptijd en de kostprijs op deze manier goed ingeschat worden.

De vlakken worden steeds gelinkt aan de profielen en in elke proefput worden de relevante profielwanden geregistreerd in functie van de stratigrafische opbouw. De profielen worden grondig geanalyseerd in functie van het verkrijgen van een gedegen inzicht in de bodemopbouw van het terrein. Er wordt geadviseerd om de profielen van de sonderingen, die tot op de moederbodem gemaakt zijn, te analyseren in aanwezigheid van een aardkundige.

In het geval van diepe structuren, zoals waterputten, wordt getracht de maximale diepte te achterhalen d.m.v. handmatige boringen. Hetzelfde moet gesteld worden indien er meerdere archeologische niveaus aanwezig zouden zijn. Dan dient er gesondeerd te worden om te achterhalen over hoeveel niveaus het gaat.

Wanneer skeletten worden aangetroffen wordt slechts een beperkte selectie (goed te keuren door de erkend archeoloog en in overleg met de fysisch antropoloog) volledig opgegraven om de bewaringstoestand in te schatten. De overige graven worden terug afgedekt. Het opgraven van de begravingstexten gebeurt onder begeleiding van een fysisch antropoloog en conform de Code van de Goede Praktijk.

Elk vlak wordt gecontroleerd op de aanwezigheid van metalen voorwerpen met behulp van een metaaldetector.

Alle veldregistratie verloopt conform de Code van Goede Praktijk.

De beslissing tot natuurwetenschappelijke staalname ligt, conform de Code van Goede Praktijk, artikel 9.3, bij de veldwerkleider.

De prospectie wordt als succesvol beschouwd, indien alle waargenomen archeologische sporen op een wetenschappelijke wijze onderzocht zijn, er een beargumenteerd antwoord op de onderzoeksvragen geformuleerd kan worden en het eindrapport wordt opgeleverd.

De uitvoering van de prospectie gebeurt volgens de Code van Goede Praktijk, eventueel aangevuld met bijkomende maatregelen indien de sporen en/of vondsten daartoe aanleiding geven. Deze eventuele maatregelen worden bepaald door de erkend archeoloog.

1.3.2.4 Uitvoeringstermijn, competenties en raming van de kosten

Het veldwerkteam bestaat minimaal uit:

- een veldwerkleider (onder auspiciën van een erkend archeoloog), deze veldwerkleider beschikt over voldoende ervaring in stedelijke contexten in Vlaanderen. Minimaal heeft hij/zij 2 jaar opgravingservaring op stedelijke contexten, aangetoond via CV.
- één assistent-archeoloog, hij/zij heeft minstens 6 maanden opgravingservaring op stedelijke contexten, aangetoond via CV.
- één assistent-archeoloog, hij/zij heeft minstens 6 maanden opgravingservaring op stedelijke contexten, aangetoond via CV.

Voor de begeleiding van de opdracht dient de veldwerkleider zich te laten ondersteunen door één of meerdere specialisten en regiodeskundigen, die hem bijstaan bij de uitvoering van de prospectie indien deze expertise intern niet beschikbaar is. Deze specialist beschikt over een aantoonbare en ruime ervaring met stadskernonderzoek in het algemeen en binnen de stad Ieper in het bijzonder.

Indien nodig, wordt het projectteam bijgestaan door een aardkundige die de profielen in de sleuven bestudeert en interpreteert. De aardkundige ondersteunt vervolgens ook de archeologen bij de analyse van de bodemkundige/landschappelijke context en bij de interpretatie van sporen en structuren.

De uitvoeringstermijn is sterk afhankelijk van de lokalisatie en de bewaringstoestand van de verwachte archeologische resten en bijgevolg moeilijk in te schatten. Hieronder een inschatting van de doorlooptijd:

Terreinwerk (inclusief werfbegeleiding): 6 dagen (3 archeologen)

Verwerking: 10 mandagen

1.3.2.5 Vondsten

Conservatie en overdracht van het archeologisch ensemble gebeurt na afloop van het onderzoek conform aan de artikels 5.2.1, 5.2.2 en 5.2.3 van het Onroerend Erfgoeddecreet. Bij de start van het archeologisch onderzoek worden door de erkende archeoloog en de initiatiefnemer duidelijke afspraken gemaakt met betrekking tot de overdracht van het archeologisch ensemble bij de eigenaar en het erkende onroerend erfgoeddepot of andere bewaarder van het archeologisch ensemble. Na het beëindigen van de verwerking en het opleveren van de eindrapportage vindt de overdracht van de vondsten plaats.

2 Bibliografie

Agentschap Onroerend Erfgoed 2016

AGIV

DOV Vlaanderen

Geoportaal

Geopunt

Van Ranst, E. & Sys, C. 2000. Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen. Universiteit Gent.

